

Suomen Ekonomien kasvuyrittäjyystavoitteet

Jos et kuule tulevaisuuden koputtavan, rakenna ovi.

Suomen Ekonomieilla on yhteiskunnallisessa vaikuttajakentässä ainutlaatuiset valmiudet vaikuttaa kasvuyrittäjyyden toimintaedellytysten vahvistamisen puolesta. Haluamme luoda aktiivisesti pelisääntöjä, jotka toimivat kannustavasti nopeasti monimuotoistuvassa työelämässä. Osaamme kehittää ratkaisuja, jotka luovat uutta yrittäjyyttä ja uusia työpaikkoja. Tulevaisuuden rakentaminen ei saa pohjautua ennakkoluuloihin ja pelkoihin. Sen tulee pohjautua mahdollisuuksien tunnistamiseen.

MIKSI KASVUYRITTÄJYYDEN EDELLYTYSTEN PARANTAMINEN ON TÄRKEÄÄ?

Ekonomit

Yhä useampi jäsenemme tai potentiaalinen jäsenemme perustaa kasvuyrityksen tai on sellaisen palveluksessa. Toimimalla kasvuyrittäjyyden puolestapuhujana toimimme jäsentemme intressien puolesta, osallistumme tulevaisuuden pelisääntöjen laadintaan ja uudistamme maailmaa.

Suomi

Suomessa pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on merkittävä työllistävä vaikutus. Kasvuyrityksillä on suuri rooli tulevaisuuden hyvinvointiyhteiskunnan turvaamisessa. Suurten yli 250 hlöä työllistävien yritysten määrä on kovin pieni. Globaalin finanssikriisin jälkeen 2008 – 2011 parisataa kasvuyritystä vastasi jopa 28% uusista työpaikoista. Hyvin toimiva kasvuyrittäjyyskosysteemi uudistaa Suomen yrityskenttää, laajentaa kansainvälistä vientiä tekevien yritysten määrää ja auttaa yhteiskuntaa kehittymään suotuisaan suuntaan.

Maailma

Globaali maailma kaipaa globaaleja ratkaisuja globaaleille ongelmille. Ketterät kasvuyritykset tekevät fiksua liiketoimintaa ja parantavat maailmaa. Kyseiset yritykset ovat nopeita liikkeissään ja ottavat riskiä uuden tekemisessä. Maailman muutoksiin tarvitaan nopeita toimia.

Visio

Tehdään Suomesta maailman houkuttelevin paikka perustaa paikallisesti ja globaalisti merkittäviä yrityksiä, sijoittaa liiketoimintaan sekä työskennellä vuoteen 2030 mennessä.

Tilannekuva

Väestön vanheneminen, syntyvyyden lasku ja eräs OECD-maiden korkeimpia aivovuotoja ovat jo pitkään vaikuttaneet Suomen työikäisten määrään. Kohtaanto-ongelmien ratkaisua ja työn tarjonnan lisäämistä ei voi enää lykätä eteenpäin. Maailmaa mullistava koronakriisi velvoittaa entistä nopeammin suuntaamaan resursseja uuden kasvun rakentamiseen.

Kasvuhakuisempaa Suomea tukisi yritystukien suuntaaminen uudistavaan TKI-toimintaan, kannustavampi verotusjärjestelmä ja paremmin ennustettavissa oleva sääntely-ympäristön kehittyminen. On uskallettava luoda tulevaisuuden menestystä. On oltava suurempi valmius houkutella investointeja Suomeen.

Osaavan työvoiman saatavuus on eräs keskeisimpiä tekijöitä globaalien suorien investointien saamisessa. Sen merkitys on ollut kasvamaan päin 2010-luvulla. Suomen markkinan kasvupotentiaalia sekä maantieteellistä läheisyyttä asiakkaisiin voi rajatusti muuttaa, mutta osaavan työvoiman saatavuutta ja sääntely-ympäristöä sitäkin enemmän. Paitsi kotimaisten kohtaanto-ongelmien ja demografisten haasteiden ratkaisemiseksi tulee Suomen erittäin suurella ennakkoluulottomuudella lisätä osaavan työvoiman saatavuutta, jotta Suomi on houkuttelevampi kohde investoinneille. Tämän lisäksi kaipaamme selvästi enemmän kovan tason ulkomaisia startupien perustajia sijoittumaan ja sijoittamaan Suomeen. Tämä tarvitsee omat houkuttelevuustekijänsä.

Suomi on OECD:n houkuttelevuusvertailussa kohtalaisen houkutteleva paikka kansainvälisille osaajille ja eri elämänlaadun arvioissa globaaleilla kärkisijoilla. Voisimme moninkertaistaa kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrän korkeakouluissa. Jotta opiskelijat työllistyvät paremmin Suomen työmarkkinoille, heidän on saatava enemmän työelämäkontakteja osana tutkintokoulutusta. Tämä pienentäisi yritysten osaajapulaa keskipitkällä aikavälillä.

OECD:n viimeisimmän houkuttelevuusindeksin kansainvälisen osaavan työvoiman houkutteluvertailun perusteella Suomen on syytä toteuttaa verouudistuksia myös houkuttelevuusnäkökulmista. Ansiotuloverotuksen keventäminen helpottaisi yksityisyritysten asemaa ja yleisemminkin helpottaisi osaavan työvoiman rekrytointia – etenkin, jos samanaikaisesti luovutaan väliaikaisesta solidaarisuusverosta. Muutokset helpottaisivat samalla osaavan työvoiman houkuttelua.

Startup -ekosysteemin kehittyminen Suomessa on erinomainen esimerkki siitä, että asenteet yrittäjyyttä kohtaan ovat muuttumassa hyvinkin paljon ja nopeasti. Yrittäjyys on tätä nykyä yhä useammalle ainakin jossakin vaiheessa uraa toteutuva vaihtoehto. Entistä useampi asiantuntija työskentelee yrittäjämäisesti. Yrittäjyyskynnystä voisi kenties madaltaa pienentämällä henkilökohtaista riskiä, mikäli yrittäjyyden riskit realisoituvat.

Uusimman Nuorisobarometrin mukaan useampi kuin kolme neljästä nuoresta uskoo, että yrittäjyys yleistyy tulevaisuudessa. Lisäksi useampi kuin kaksi kolmesta kokee, että yrittäjämäistä asennetta tarvitaan kaikessa työssä. 58% nuorista haluaisi kokeilla yritystoimintaa jossain vaiheessa uraansa. Siksi perusasteen koulutuksesta lähtien tulee tarjota enemmän mahdollisuuksia yrittäjävalmiuksien kehittymiselle.

Trendejä, joilla merkitystä kasvuyrittäjyydelle

- 4. teollinen vallankumous – digitalisaatio
- Ilmastonmuutoksen torjuminen
- Kiihtyvä kaupungistuminen
- Globalisoituva talous
- Kiertotalous
- Aivovuoto Suomesta
- Jatkuvan oppimisen aikakausi
- Suomen väestön vanheneminen
- Yrittäjien määrä kasvaa. Siirtymät palkansaaja – yrittäjä yleistyvät
- Luottamus instituutioihin rapautumassa
- Työelämä muuttuu entistä nopeammin ja vanha valta ei ole valmis nopeaan muutokseen
- Nykyinen väestökehitys ja mahdollinen hitaan kasvun aika uhkaa eläkejärjestelmän kestävyyttä sekä mahdollisuuksia toteuttaa annettuja hyvinvointisitoumuksia
- Alle 35-vuotiaita jää masennuksen takia työkyvyttömyyseläkkeelle
- Työllisten määrä vähenee ilman voimakasta työperäisen maahanmuuton lisäämistä

Top-10 ongelmaa?

- 1) Startup-ekosysteemi kaipaa pitkäaikaista kehittämistä
- 2) Osaavan työvoiman saatavuus
- 3) Heikot työelämäkiinnikkeet kansainvälisillä opiskelijoilla
- 4) Ei riittävästi kansainvälistä rekrytointia
- 5) Pitkittyneet lupaprosessit
- 6) Kasvuyrittäjyyden rahoitus – etenkin kriisioloissa
- 7) Yritysten investoinnit Suomessa eivät ole vastanneet poistoihin enää vuosiin
- 8) Diversiteetin puutteet
- 9) Uupuminen startupeissa, nuorten aikuisten uupuminen
- 10) Liiketoimintaosaamisen vajeet

Top-10 ratkaisut

- 1) Luodaan Suomelle poikkihallinnollinen startup-strategia
- 2) Lisätään työllisten tarjontaa
- 3) Vahvistetaan kansainvälisten opiskelijoiden työelämäkiinnikkeitä
- 4) Lisätään Suomen vetovoimaa ja houkuttelee ihmisiä Suomeen
- 5) Työ- ja oleskelulupa-asioiden radikaali uudistaminen.
- 6) Vapautetaan Suomessa olevaa pääomaa kasvuyrityksiin
- 7) Laaditaan realistinen tiekartta, miten 4%/BKT TKI-panostukset 2025 mennessä
- 8) Mahdollistetaan nykyistä paremmin kaikille yhtäläiset mahdollisuudet menestyä eri organisaatioissa
- 9) Panostetaan ennakoivasti hyvinvointiin, työoloihin ja työsuojeluun
- 10) Vahvistetaan asiakaslähtöistä arvonluontikykyä

Top-10 Ekonomit tukee

- 1) Viedään näkyvästi kasvuyrittäjyysagendaa yhteiskunnalliseen keskusteluun
- 2) Asiantuntijavaikuttamisessa keskiöön miksi työn tarjontaa lisättävä
- 3) Tarjotaan korkeakouluille englanninkielisiä työelämäkursseja ja tietoutta Suomen työelämästä
- 4) Eri keinoin tuetaan Suomen pitkäjänteistä vetovoiman kasvua
- 5) Vaikutetaan jatkossakin keskeisiin tahoihin nopean muutoksen aikaansaamiseksi
- 6) Vaikutetaan uusien rahoitusväylien helpottumisen puolesta
- 7) TKI-toiminta entistä vahvemmin Akavan edunvalvontakärjeksi
- 8) Ekonomit mukana Menestyvä monikulttuurinen yritys 2020 – kampanjassa
- 9) Järjestetään yhteistyökumppaneiden kanssa hyvinvointitilaisuuksia yrittäjille
- 10) Tarjotaan Startup markkinointi ja myynti –moduulia osana Myyntikoulua, vahvistetaan mentorointia ja kehitetään uusia muotoja tukea liiketoimintaosaamista yhteistyökumppanien kanssa

Nostoja 52 konkreettisesta toimenpide-esimerkistä, joilla muutos vauhtiin

- 1) Valtioneuvosto tekee kautensa alussa periaatepäätöksen siitä, kuinka paljon tavoitellaan nettomuuttoa Suomeen
- 2) Moninkertaistetaan kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä
- 3) Tehdään strateginen valinta siitä, että jo opintoaikana kv-tutkinto-opiskelijat integroidaan paremmin suomalaisille työmarkkinoille
- 4) Selvitetään mahdollisuutta verovähennykselle valmistumisensa jälkeen Suomeen muuttavalle osaavalle työvoimalle
- 5) Vahvistetaan englannin kielen asemaa asiointikielenä kasvukeskuksissa
- 6) Lisätään vieraskielisiä päiväkotij- ja perusopetuspaikkoja kasvukeskuksiin
- 7) Tavoiteaika työlupa-asioiden käsittelylle: enintään 2vkoa ja viranomaisresursointi tavoitteiden mukaisesti
- 8) Jatkokehitetään startup-viisumia niin, että voi myös vaihtaa työpaikkaa ja laajennetaan Ranskan mallin mukaan kattamaan koko perhe
- 9) Myönnetään ulkomaalaistaustaisille tutkinto-opiskelijoille automaattisesti työlupa valmistumisen yhteydessä
- 10) Teollisuussijoitukselta lupaaville aikaisen vaiheen startup-yrityksille uusi rahoitusohjelma
- 11) Helpotetaan lainsäädännössä kotimaisen säätiörahoituksen kanavointia startupeihin
- 12) Rekrytoidaan kuhunkin ministeriöön TKI-johtaja tukemaan laaja-alaisesti innovaatiotoiminnan kehittymistä
- 13) Siirretään yritystuista 400 miljoonaa euroa VTT:n ja Business Finlandin TKI-toimintaa edistäviin tukiin tukemaan uudistavaa kasvua
- 14) Uudistetaan hankintalaki tukemaan sitä, että myös julkiset hankinnat paremmin tukevat innovaatioekosysteemien vahvistamista
- 15) Skaalataan International House Helsinki -konsepti valtakunnallisesti